

Stödrätter för gårdsstöd 2016

Här finns den information som gällde för stödrätter 2016.

En stödrätt är en slags värdehandling som ger dig rätt att få gårdsstöd. För varje hektar mark som du vill ha gårdsstöd för måste du ha en stödrätt. Stödrätterna gäller för all typ av jordbruksmark. De är inte knutna till ett visst skifte. Det gäller bara att du har lika många stödrätter som antal hektar mark som du vill ha gårdsstöd för.

Det här är stödrätter

En stödrätt är en slags värdehandling som ger dig rätt att få gårdsstöd. För varje hektar mark som du vill ha gårdsstöd för måste du ha 1 stödrätt.

Stödrätterna gäller för all typ av jordbruksmark. De är inte knutna till ett visst skifte. Det gäller bara att du har lika många stödrätter som antal hektar mark som du vill ha gårdsstöd för.

För att kunna få gårdsstöd måste du ha minst 4 hektar jordbruksmark och stödrätter för minst 4 hektar. Det ska du redovisa i din SAM-ansökan senast den 21 april.

Hur mycket gårdsstöd du får för din mark beror på värdet på dina stödrätter.

Stödrätterna ska vara lika mycket värda år 2020

År 2020 ska alla stödrätter i Sverige vara lika mycket värda. År 2020 kommer 1 stödrätt vara värd 127,83 euro. För att nå dit kommer stödrätternas värden att ändras varje år till 2020. Efter den inledande minskningen 2015 ökar värdet stegvis för vissa stödrätter under perioden 2015–2020, för andra kommer värdet att stegvis minska.

Så ser du värdet på dina stödrätter

Du kan se värdet på dina stödrätter på Mina sidor och i SAM Internet.

Du måste använda alla dina stödrätter vartannat år

Från 2016 måste du få gårdsstöd utbetalt för alla dina stödrätter minst en gång vartannat år för att få behålla dem. Om du har ett överskott av stödrätter 2 år i rad drar Jordbruksverket in överskottet. Vi drar in de stödrätter som har lägst värde oavsett om du äger dem eller hyr dem. Observera att det inte längre är möjligt att behålla stödrätter genom att ändra ordningen på dem i SAM Internet.

Exempel på när stödrätter dras in

En lantbrukare har 12 stödrätter 2016 och får gårdsstöd för 10 hektar. År 2017 har lantbrukaren planer på att utöka sin verksamhet med 4 hektar och skaffar därför ytterligare 2 stödrätter. Men utökningen blev inte så stor som planerat. Lantbrukaren har 14 stödrätter och får gårdsstöd för 12 hektar år 2017. Jordbruksverket drar då in de 2 stödrätter som har lägst värde.

Föra över stödrätter från en lantbrukare till en annan

Det är fri handel med stödrätter. Lantbrukare kommer överens sinsemellan om att stödrätter ska föras över. Behöver du stödrätter kan du köpa eller hyra dem från andra lantbrukare. Du kan vända dig direkt till en annan lantbrukare, till en konsult eller till en stödrättsförmedling.

Stödrätter är inte knutna till en viss mark och förs därför inte över automatiskt när marken byter lantbrukare. Om du tar över mark från någon annan och vill söka gårdsstöd för marken kan den person du tar över marken från föra över stödrätter till dig. På samma sätt kan du föra över stödrätter om någon tar över den mark du brukar.

Tänk på att du ska anmäla överföring av stödrätter till Jordbruksverket. Det gör du enklast genom att använda e-tjänsten för överföringar.

Möjlighet att söka stödrätter ur nationella reserven

Det finns en nationell reserv för stödrätter. Vissa lantbrukare som inte har stödrätter för all sin mark kan söka stödrätter ur den. År 2016 kan du som tillhör någon av följande grupper söka stödrätter ur den nationella reserven:

- Du är högst 40 år under det år du söker och har startat ett jordbruk för första gången 2011 eller senare. Du kan bara söka stödrätter ut nationella reserven en gång om du tillhör den här gruppen.
- Du har startat ett nytt jordbruk 2014 eller senare. Du kan bara söka stödrätter ut nationella reserven en gång om du tillhör den här gruppen.
- Du har inte kunnat bruka eller sköta din mark på grund av offentliga infrastrukturarbeten som till exempel ett vägbygge.
- Du har betesmark som har blivit godkänd för gårdsstöd under 2014 eller senare.

Överföring av stödrätter mellan lantbrukare

Lantbrukare kan föra över stödrätter mellan varandra på olika sätt.

- **Köpa och sälja stödrätter.** Det är fri handel med stödrätter. Det innebär att handeln sker direkt mellan lantbrukarna.
- **Hyra eller hyra ut stödrätter.** Det får bara vara 2 parter inblandande, en lantbrukare som hyr ut och en lantbrukare som hyr stödrätterna.
- **Lämna tillbaka** hyrda stödrätter.

Stödrätterna är inte knutna till någon region. Det går alltså att föra över stödrätter mellan lantbrukare överallt i landet.

Överföring av stödrätter måste anmälas

Stödrätterna är inte knutna till en viss mark och förs därför inte över automatiskt när en ny lantbrukare tar över marken. Om du tar över mark måste du se till att stödrätterna förs över separat.

Det är lantbrukarna själva som ska komma överens om villkoren för vem som får använda stödrätterna.

Den som säljer eller hyr ut stödrätterna till en annan lantbrukare måste anmäla överföringen till Jordbruksverket. Det gör du enkelt på Mina sidor om du har e-legitimation. Där gör du överföringen direkt.

Om du tar hjälp av en konsult kan du ge konsulten fullmakt att föra över stödrätter på webben. Du kan dela ut fullmakter på Mina sidor eller på blanketten Fullmakt – E-tjänster.

I dessa fall kan det vara aktuellt att föra över stödrätter

Här är exempel på när det är viktigt att tänka på om stödrätterna ska föras över eller inte:

- köp av företag
- försäljning av företag
- arv och generationsskifte
- vid arrende av mark
- ändring av företagsform
- sammanslagning av flera företag till ett nytt
- uppdelning av ett företag till flera nya
- byte av stödsökande inom företaget
- om du inte kan få gårdsstöd för att du driver flygplatser, vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport eller rekreationsanläggningar eller erbjuder järnvägstjänster

Om du har för få stödrätter

När du tar över mark från en annan lantbrukare kan du behöva skaffa fler stödrätter för att kunna få gårdsstöd för marken.

Om du tillhör någon av de grupper som kan söka stödrätter ur nationella reserven kan du välja att söka stödrätter där.

Viktiga datum

Det finns tre olika datum när överföringen senast ska vara gjord för att övertagaren ska kunna få gårdsstöd för stödrätterna för 2016.

21 april

Om du har stödrätter för färre än 4 hektar var den **21 april** sista dag för att ta emot stödrätter från någon annan för att du ska kunna få fullt gårdsstöd år 2016.

16 maj

Om du har stödrätter för färre än 4 hektar måste du senast den **16 maj** ta emot stödrätter för att få gårdsstöd för 2016. För varje arbetsdag efter den 21 april som överföringen av stödrätterna är försenad, minskar gårdsstödet med 1 procent. Kommer anmälan om överföring av stödrätter in efter den 16 maj får du inget gårdsstöd alls för 2016. Din ansökan om gårdsstöd räknas inte som inkommen förrän du har stödrätter för minst 4 hektar.

15 juni

Om du har stödrätter för minst 4 hektar den 21 april kan du ta emot stödrätter från någon annan till och med den **15 juni**.

Överföring av stödrätter i samband med övertagande av företag

Om du tar över **delar** av ett jordbruksföretag ska du använda blanketten Övertagande av SAM-ansökan och åtagande 2016. Blanketten ska ha kommit in till länsstyrelsen senast **15 juni**. Det datumet ska även anmälan om överföring av stödrätter ha kommit in till Jordbruksverket.

Den som tar över delar av ett jordbruksföretag måste ha skickat in en egen godkänd SAM-ansökan för att få gårdsstöd för den mark som övertas. Dessutom måste övertagaren ha minst 4 hektar jordbruksmark och stödrätter för minst 4 hektar senast den 21 april.

Efter den 15 juni är det bara möjligt att få gårdsstöd om övertagandet gäller ett helt jordbruksföretag.

Vid övertagande av **helt** företag gäller särskilda regler. Blanketten Övertagande av SAM-ansökan och åtagande 2016 ska då ha kommit in till länsstyrelsen innan länsstyrelsen fattar beslut om utbetalning av de stöd som ingår i överlåtarens SAM-ansökan.

För sen anmälan

Om övertagaren inte har stödrätter för minst 4 hektar den 21 april och anmälan om överföring av stödrätter lämnas in efter den 21 april minskar gårdsstödet med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om anmälan om överföring av stödrätter kommer in efter den 16 maj får övertagaren inget gårdsstöd alls 2016.

Du kan skicka in SAM-ansökan även om överföringen inte är klar

Om du för över stödrätter på Mina sidor blir överföringen klar direkt. Det krävs ingen insats på Jordbruksverket för att överföringen ska genomföras.

Anmälningar om överföring som kommer på blanketter till Jordbruksverket behandlar vi i den ordning blanketterna kommer in. Du får ett meddelande när överföringen är klar. Om du inte fått något meddelande senast den 21 april ska du ändå skicka in din SAM-ansökan. Om din anmälan om överföring kom in i tid kommer de stödrätter du tog över att ligga till grund för utbetalningen av ditt gårdsstöd.

Möjligheter att söka stödrätter ur nationella reserven

Det finns en nationell reserv för stödrätter. Vissa lantbrukare som inte har stödrätter för all sin mark kan söka stödrätter ur den. År 2016 kan du som tillhör någon av följande grupper söka stödrätter ur den nationella reserven:

- Du är högst 40 år under det år du söker och har startat ett jordbruk för första gången 2011 eller senare. Du kan bara söka stödrätter ur nationella reserven en gång om du tillhör den här gruppen.
- Du har startat ett nytt jordbruk 2014 eller senare. Du kan bara söka stödrätter ur nationella reserven en gång om du tillhör den här gruppen.
- Du har inte kunnat bruka eller sköta din mark på grund av offentliga infrastrukturarbeten som till exempel ett vägbygge.
- Du har betesmark som har blivit godkänd för gårdsstöd under 2014 eller senare.

Betesmark som blivit godkänd för gårdsstöd kan till exempel vara

- restaurerad betesmark
- betesmark som var nerlagd och tagits tillbaka i produktion
- helt ny betesmark
- betesmark som tidigare bara varit godkänd för miljöersättningar för betesmarker med särskilda värden, men som nu också är godkänd för gårdsstöd.

För att få stödrätter ur nationella reserven måste du behöva stödrätter för ditt gårdsstöd. Behovet får inte bero på att du fört över stödrätter utan mark till någon annan under året.

Du kan inte få stödrätter för mindre än 0,1 hektar.

Du söker i SAM Internet

Du söker stödrätter ur den nationella reserven i SAM Internet under fliken Övriga uppgifter.

När en juridisk person söker

Juridisk person är en juridisk term för vissa företagsformer och organisationer.

- När en juridisk person, till exempel ett aktiebolag eller handelsbolag, söker stödrätter som ung jordbrukare måste minst en person som är högst 40 år det året ansökan lämnas och som har startat ett jordbruk för första gången 2011 eller senare vara delägare och firmatecknare.
- När en juridisk person söker stödrätter i gruppen som startat ett nytt jordbruk måste minst en person som har startat ett nytt jordbruk 2014 eller senare vara delägare och firmatecknare.

Personerna i de två grupperna ovan, som är delägare och firmatecknare, måste också vara driftledare i den juridiska personen. Det betyder att de ska ha kontroll över den juridiska personen när det gäller ledning, ersättningar och ekonomiska risker.

Den som är delägare måste styrka sitt ägande i den juridiska personen genom att skicka in ett underlag som visar vilka som äger företaget och hur ägandet är fördelat. Jordbruksverket räknar inte en ansökan om stödrätter som inkommen innan vi fått ett sådant intyg.

Det här gäller för dig som inte har stödrätter för 4 hektar den 21 april

För att du ska få fullt gårdsstöd måste din ansökan om stödrätter ha kommit in till Jordbruksverket senast den 21 april.

Om din ansökan om stödrätter kommer in under perioden 22 april–16 maj blir det avdrag på utbetalningen av ditt gårdsstöd med 1 procent per arbetsdag som din ansökan är försenad. Det beror på att din ansökan om gårdsstöd inte räknas som inkommen förrän du har stödrätter för minst 4 hektar och minst 4 hektar jordbruksmark. Om din ansökan om stödrätter kommer in efter den 21 april minskar vi också ditt gårdsstöd för de stödrätter som du får ur nationella reserven med 3 procent per arbetsdag som din ansökan om stödrätter är försenad efter den 21 april.

Kommer din ansökan om stödrätter in efter den 16 maj får du inget gårdsstöd alls för 2016.

Det här gäller för dig som redan har stödrätter för 4 hektar den 21 april

Om du redan har stödrätter för minst 4 hektar den 21 april kan du söka stödrätter ur nationella reserven fram till och med den 16 maj. Men då minskar vi ditt gårdsstöd för de stödrätter som du får ur nationella reserven med 3 procent per arbetsdag som din ansökan om stödrätter är försenad efter den 21 april.

Om din ansökan kommer in efter den 16 maj kan du inte få stödrätter ur nationella reserven.